

Put do nadrealizma

Godine 1921. Dalíju majka umire od raka dojke. Sljedeće godine, njegov otac je oženio sestru svoje preminule supruge. Dalí nije mrzio taj brak kako su mnogi mislili jer je imao veliko poštovanje prema svojoj teti.

„Bio je to najteži udarac koji sam dobio u svom životu. Obožavao sam ju... Nisam mogao prihvatiti gubitak bića od kojeg sam očekivao da će moje duševne poroke učiniti nevidljivima.“

Godine 1922. Dalí polaže završne školske ispite, ne bez teškoća, te pokušava nagovoriti svog oca da ga pusti na studij umjetnosti u Madridu. Po dolasku u Madrid, uselio se u *Residencia de Estudiantes* (Studentski dom) i upisao je studij umjetnosti u Školi lijepih umjetnosti San Fernando.

Dalí, koji je bio visok 172 cm, privlačio je pozornost svojim ekscentričnim izgledom. Imao je dugu kosu i zaliske, a odijevao se u stilu engleskih esteta s kraja XIX. stoljeća, noseći odijelo i karakteristične muške dokoljenke. No, za razliku od kasnije, njegove slike, u kojima je eksperimentirao s kubizmom, su privlačile najveću pozornost. Analizirajući te slike ispada da je Dalí jako loše shvatio doktrinu kubizma. To je vjerojatno jer su jedine informacije o kubizmu bile iz nekoliko novinskih članaka koje mu je dao Pichot, a u to vrijeme svi kubisti su boravili u Parizu. No, upravo ta njegova modernost razočarala je njegove profesore. Oni su ga učili *„najnovijim trendovima“* koje je on već istražio, a nisu ga učili klasičnom slikarstvu, što je on toliko želio.

Godine 1924., tada još anonimn, Dalí po prvi put ilustrira knjigu. Bila je to katalonska poema *“Les bruixes de Llers”* (Vještice iz Llersa) koju je napisao njegov prijatelj i školski drug Carles Fages de Climent. Iste godine biva suspendiran na godinu dana zbog neposluha.

U tom vremenu doveo je do savršenstva svoju sitničavu tehniku crtanja tako što je odmjerio snage nizozemskih majstora mrtve prirode iz XVII. stoljeća i francuskih slikara iz XIX. stoljeća. Slike koje je izlagao na raznim studentskim izložbama privukle su pažnju mnogih, U svojoj ranoj fazi stvaranja bio je inspiriran apstraktnom umjetnošću svojih sunarodnjaka Pabla Picassa i Joana Miróa.

Neke odlike, koje se pojavljuju u svim njegovim kasnijim djelima, nastaju kasnih 1920-ih. Dalí je upijao raznovrsne utjecaje i izrađivao je slike po uzoru na klasične umjetnike kao što su Rafael, Bronzino, Francisco de Zurbarán, Jan Vermeer i Velázquez, ali i po uzoru na tadašnju avangardu, nekad kombinirajući te elemente, a nekad samostalno prikazujući elemente određenog utjecaja na slikama. U ovom vremenu Dalí je počeo njegovati svoje svjetski poznate brkove koje je, kako sam kaže, modelirao prema Velázquezu.

Godine 1926. izbačen je s Akademije zbog poticanja studentskih demonstracija protiv osrednjih slikara, kakvi su bili Dalíjevi profesori. Ovo se zbilo malo prije njegovih posljednjih ispita, koje je odbio polagati jer je smatrao da nijedan profesor nije dovoljno kompetentan da ga ispita. On se tada povlači u Cadaqués gdje počinje slikati, čak i do pet slika dnevno. Tijekom ovog perioda dokazao je svoj umjetnički genij sa slikom *Košara s kruhom*, koja je predstavljala vrhunac Dalíjevog realizma. Nakon izbacivanja s Akademije, želio je u Pariz i mislio je da će ga otac pustiti bez prigovora, no to se nije dogodilo. Upravo zato je prva tri mjeseca bio u pratnji svoje tete i sestre. Ovdje dostiže svoje umjetničku zrelost i uključuje se u umjetnički pokret koji će ga proslaviti, ali isti taj pokret će upravo Dalí učiniti svjetski poznatim i karakterističnim. Iste godine odlazi nakratko u Pariz gdje

upoznaje Pabla Picassa, svog idola, koji je već od Miróa čuo dobre stvari o Dalíju. Tijekom sljedećeg vremena naslikao je nekoliko slika, u svom stilu, pod utjecajem Picassa i Miróa.

iji umjetnosti u Madridu

1925. Svoju prvu samostalnu izložbu imao je u Barceloni, gdje je svoje radove predstavio cijelom svijetu. Povratkom u Kataloniju, njegova umjetnost postaje sve više bizarna, pa čak i grotesna.

Eksperimentirao je s futurizmom, impresionizmom i kubizmom, a tijekom jedne od njegovih nekoliko izleta u Parizu, vođa pokreta André Breton pokazao mu je svijet nadrealizma.